

**Можливості для бізнесу: результати
дослідження ринку квітів та декоративних
рослин**

research by Kleffmann Group Ukraine

Декілька слів про Клеффманн Групп

Аналіз світового ринку:
детальна інформація з 70 країн

Спеціалізація виключно на
сільському господарстві

Незалежна дослідницька
компанія

KLEFFMAN GROUP

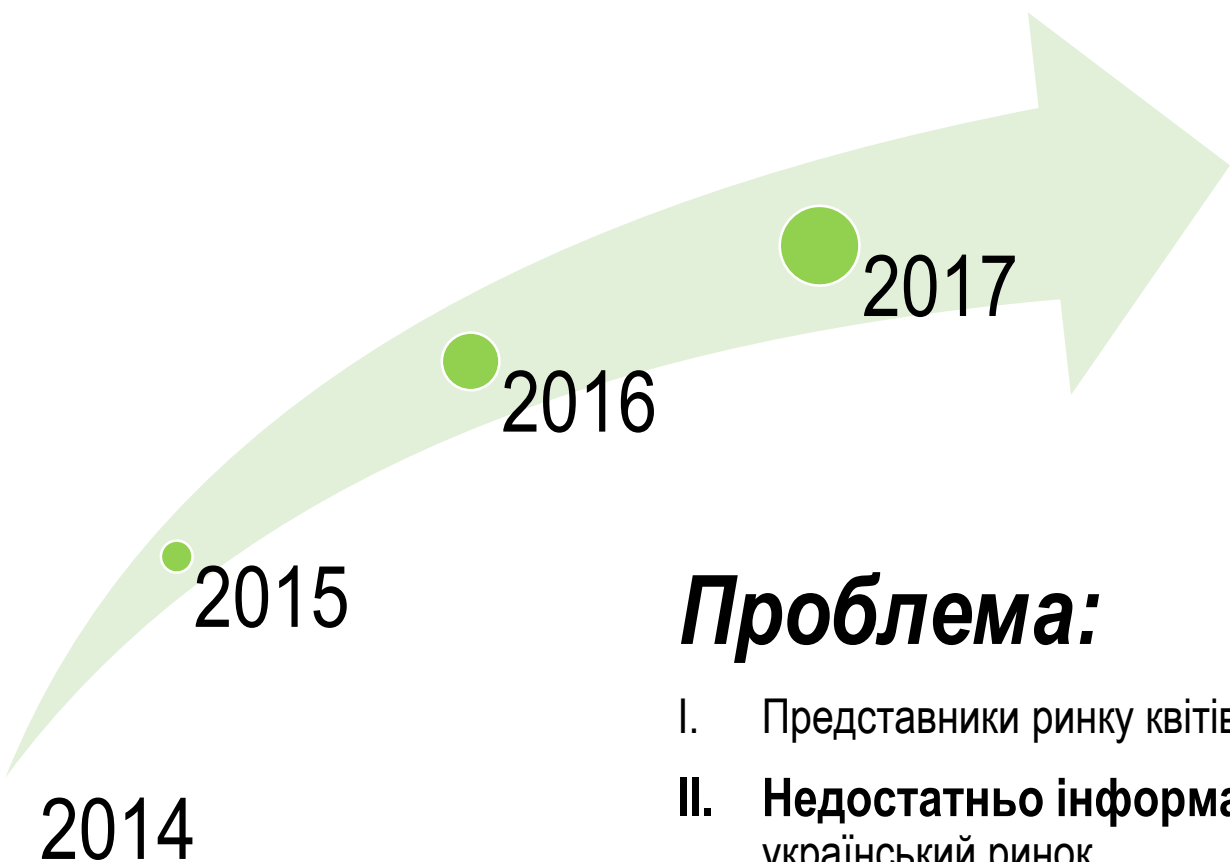
Тенденції

В Україні **зростає виробництво та споживання** квітів та декоративних рослин (після кризи 2014 року).

Зростає потреба виходу української продукції на зовнішні ринки.

Зростає обсяг торгівлі між **Україною та Нідерландами**.

Все більше нідерландських бізнесменів хочуть **виходити на український ринок**.

Проблема:

- I. Представники ринку квітів та декоративних рослин не завжди відкриті для діалогу.
- II. **Недостатньо інформації** для того, щоб приймати **бізнес-рішення** щодо виходу на український ринок.

Рішення: дослідження ринку квітів та декоративних рослин.

За ініціативою та при фінансовій підтримці **Посольства Королівства Нідерландів в Україні**

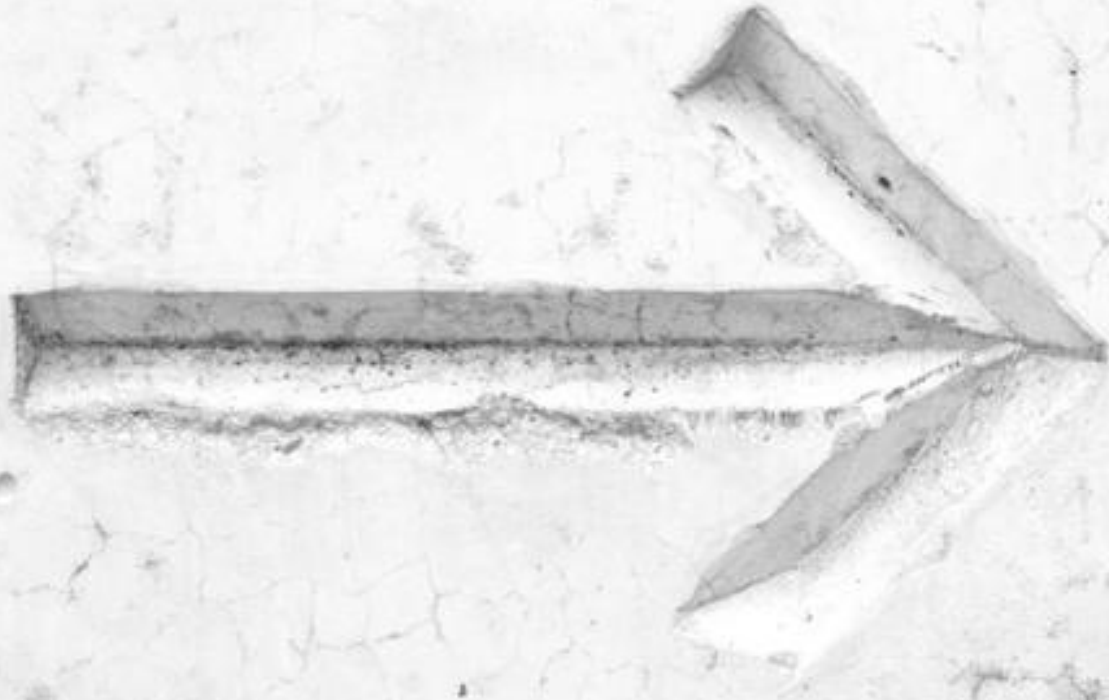
Проведено **26** експертних інтерв'ю з представниками бізнесу: профільні асоціації, експерти, логістика, виробники, імпортери, торговельна мережа.

Досліджено **4** сегменти ринку: зрізані квіти, посадковий матеріал, кімнатні квіти, декоративні рослини.

Складено **7** карт спостережень розсадників.

Проаналізовано українську та міжнародну **статистику**.

Основна мета

- Описати ринок квітів та декоративних рослин в Україні
- Визначити **МОЖЛИВОСТІ** подальшого розвитку
- Перерахувати **труднощі**, з якими стикаються представники бізнесу

- Квіти на зріз
- Рослини в горщиках
- Посадковий матеріал
- Декоративні рослини

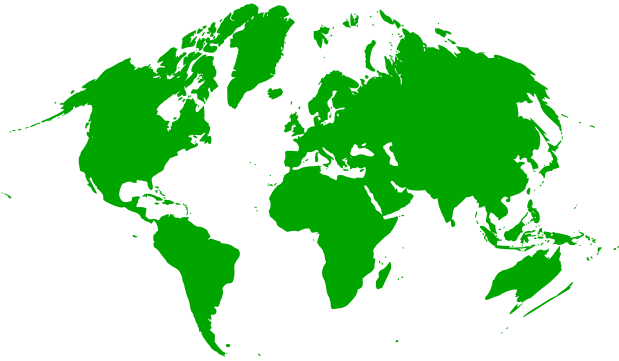
Ринок квітів: аналіз статистики

Огляд ринку декоративних рослин та квітів

Частка декоративних рослин та квітів відносно стабільна та займає 0,11–0,12% у світовому експорті.
Вартість експорту рослин вища вартості продукції мукомельної промисловості (мука, солод, крохмаль, клейковина)

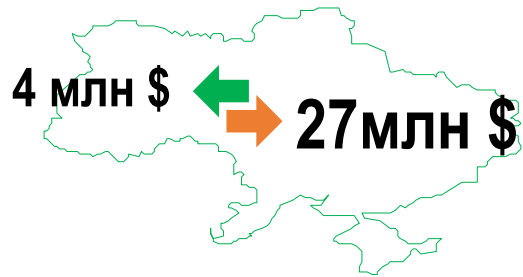
trademap.org

22 млрд \$

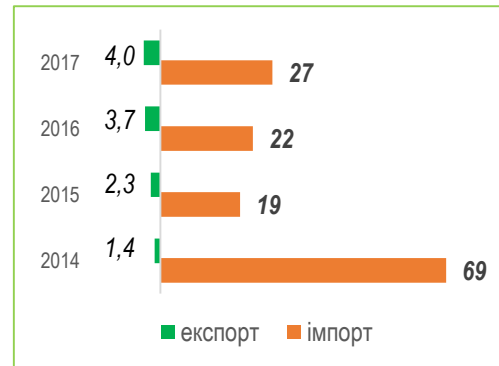
світовий ринок рослин; зрізаних квітів і декоративної зелені '18

Після спаду 2015 року (-14%) світовий експорт рослин додає щорічно 5-6%
У перспективі 3-х років темпи росту очікуються на рівні **7-10%**
180 країн (з 195) задіяні у світовій торгівлі рослинами

Україна займає **75** позицію в експорті та **53** у світовому імпорті

Спад світового ринку у 2015 році для України позначився скороченням у **3,6 рази** з

69 млн \$ до **19 млн \$**, що було наслідком девальвації гривні та соціально-економічної ситуації у країні. Протягом двох років спостерігається позитивна тенденція зростання як імпорту, так і експорту: **+23%** та **+8%** відповідно. У 2017 році **Польща** та **Білорусь** були ключовими напрямками **експорту** квітів і декоративних рослин з України, отримавши 59% та 30% експортної вартості відповідно.

Огляд ринку декоративних рослин та квітів: зростання світового експорту та імпорту на 6%

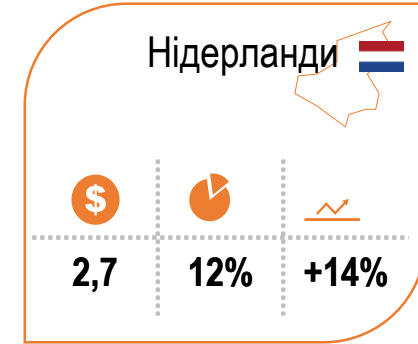
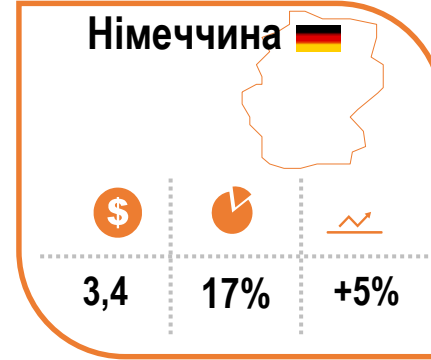
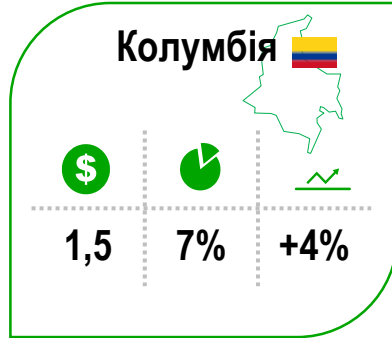
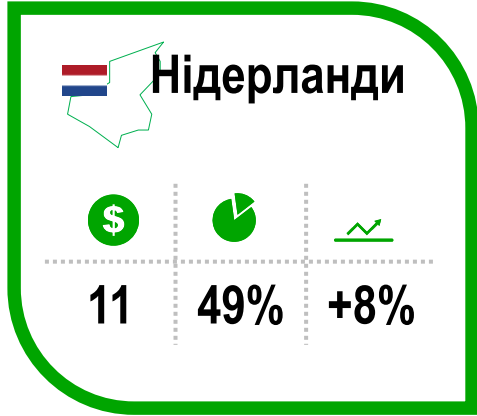
top 5 країн експортерів та імпортерів

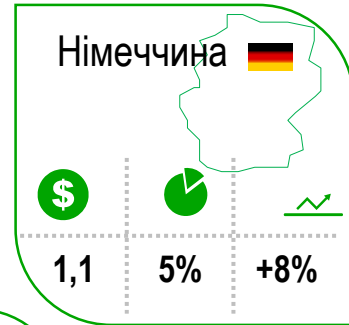
Експорт'18

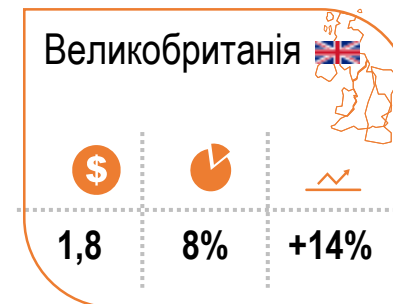
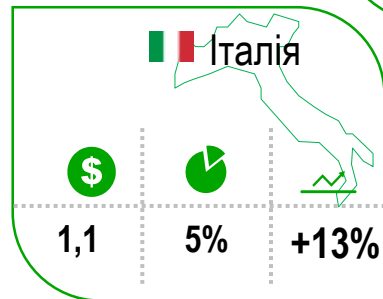
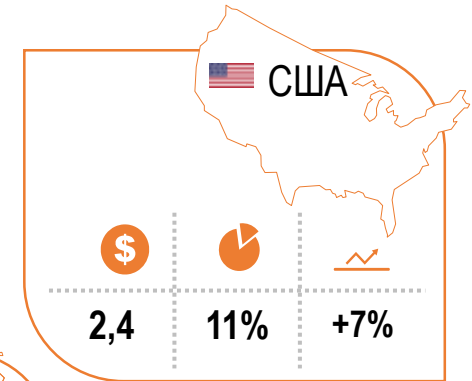
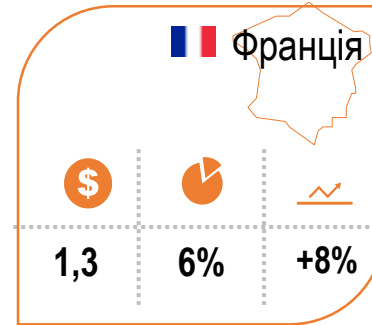
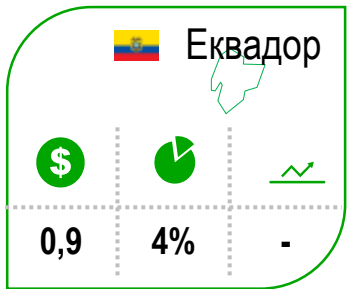
Імпорт'18

70%
світового ринку

54%
світового ринку

вартість
млрд \$

частка країни
у світовому обігу

динаміка
'18/'17

Огляд ринку декоративних рослин та квітів

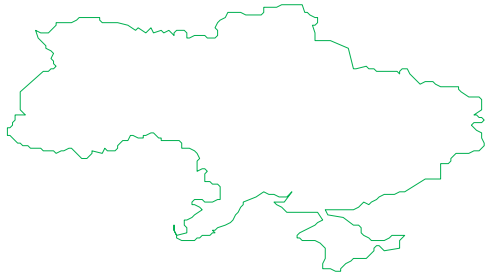
Ємність ринку

227 зареєстрованих виробників квітів

Обсяг реалізації'17 – **1 014** млн грн

Рентабельність бізнесу'17 – **9%**

143 виробника розсади

(включаючи вирощування рослин для декоративних цілей)

Обсяг реалізації'17 – **575** млн грн

Рентабельність бізнесу'17 – **22%**

Ємність ринку оптового та дрібного товарообігу оцінюється на рівні **500 млн \$** з позитивною динамікою зростання впродовж останніх 2 років

Бар'єри розвитку ринку:

- інфляція 10%–14%
- невизначеність питання права на придбання землі для виробничих потреб
- зростання цін на сировинні товари та послуги (газ, електрика, транспорт т.ін.)
- відсутність стандартів виробництва
- брак професійних кадрів
- наявність тіньового ринку
- наявність корупції
- складна логістика
- повільне зростання доходів населення
- відсутність культури споживання квітів та озеленення території

Сегменти ринку: детальний опис

✓ Квіти на зріз

Ринок зрізаних квітів: обсяг ринку та асортимент

Обсяг ринку

‘17 – 193 млн \$

‘18 – 205 млн \$

Покупка **2-3 рази на рік**: дні народження + загальноприйняті свята.
Асортимент сталий, новинки – близько 5%.

90% ІМПОРТ

Країни імпорту: Нідерланди, Колумбія, Еквадор, Кенія, Ефіопія, Малайзія

Інші країни: Ізраїль, Італія, Польща, Нова Зеландія, Австралія та Мексика

Найпопулярніші квіти та перспективи їх реалізації на ринку:

Троянди – 70% ринку, протягом року.

Тюльпани – 14 лютого та 8 березня, 50% імпорт.

Еустоми – популярні влітку, українське виробництво.

Хризантеми – шкільні свята, виробництво в Україні.

Півонії – сезон українських квітів: травень-червень.

Протягом року – імпорт.

Менш популярні квіти:

Гербера Орхідея Калі Гвоздика

Ринок зрізаних квітів: виробництво та імпорт

Виробники: професійно вирощують троянди на зріз

7,5 га

23 га

6 га

4,7 га

У менших масштабах та у менш професійних і сучасних теплицях вирощують еустоми, тюльпани та хризантеми

Компанії-імпортери:

Украфлора Мегафлора Екзотік-Флора

Примафлора Holland to you Камелія

Лише у великих виробників:

- ✓ Високотехнологічні теплиці (клімат контроль, автоматичний полив, тощо)
- ✓ Досвідчені та професійні агрономи
- ✓ Консультації від іноземних експертів
- ✓ Високоякісні ЗЗР, добрива, регулятори росту
- ✓ Розсада імпортується з Нідерландів

Дистрибуція:

80% – Квіткові кіоски

Будівельні супермаркети (Епіцентр)

Спеціалізовані мережі магазинів відсутні, виключення – Камелія (Київ)

Потенціал для бізнесу: спільний бізнес з професійного вирощування тюльпанів, хризантем, півоній.

Перспективи: забезпечення високої якості, оптимізація розходів на виробництво.

Збільшиться імпорт розсади та цибулин для вирощування квітів на зріз.

*“In Ukraine people buy
flowers to give away”**

Експерт з Нідерландів

** “В Україні люди купують квіти, щоб віддати”*

✓ Рослини в горщиках

Обсяг ринку

‘17 – 130 млн \$

‘18 – 142 млн \$

90% ІМПОРТ

Основа асортименту:
рослини середньої
цінової категорії

Основна категорія – квітучі рослини.

Найпопулярніша кімнатна квітка – Фаленопсис.

Для подарунку: нарциси, гіацинти, каланхое.

Для дому: кактуси, сукуленти, спатіфілуми, дифенбахії, драцени, ечеверії.

Вуличні квіти у горщиках здебільшого українського виробництва.

Популярні: чорнобривці, петунії (сурфінії), колеуси, бегонії, вербени, незабудки.

Країни імпорту: Нідерланди, Данія, Польща, Угорщина.

***Потенціал** для зростання імпорту кімнатних квітів шляхом розширення асортименту у разі популяризації інших квітів, окрім орхідей*

Виробники: рослини в горщиках та рослини для вуличного озеленення

- ✓ Високотехнологічні теплиці (підсвітка, клімат контроль, автоматичний полив)
- ✓ Широкий асортимент

Можливості:

- Створення **спільних підприємств** з вирощування рослин у горщиках, кімнатних і вуличних.
- Як наслідок, збільшення імпорту саджанців для дорощування та імпорту насіння.

Є виробники рослин у горщиках меншого розміру. Деякі види кімнатних рослин вирощуються **приватними особами** (наприклад, сентполія, фуксія, глоксинії).

Дистрибуція

60–70%* **ЕПІЦЕНТР®**

Садіві центри
Магазини квітів
Супермаркети

*На думку представника торгівельної мережі

Модні тенденції:

- ✓ *Зростання популярності сукулентів.*
- ✓ *Рослини в горщиках вже не емоційна покупка, а запланована.*
- ✓ *Квітучі позиції в горщиках як подарунок на свята: 8 березня, 14 лютого, День вчителя, День останнього дзвоника.*

✓ Посадковий матеріал

- цибулини квітів;
- насіння декоративних рослин;
- саджанці (для вирощування квітів на зріз);
- розсада квітів (для вирощування у теплицях та у відкритому ґрунті).

Обсяг ринку

'17 – 26 млн \$

'18 – 28 млн \$

99% ІМПОРТ

70–80% від усіх імпортованих цибулин – **тюльпани**.
Інші – лілії, гладіолуси, нарциси, крокуси, гіацинти, кали.

Насіння та розсада: **чорнобривці, петунія (сурфінія), бегонія, колеус**.

Розсада: вироблена в Україні + імпорт. Виробництво розсади щороку зростає.

Країни імпорту:

Цибулини – Нідерланди.

Насіння – Нідерланди, Данія, Німеччина, Великобританія, Японія.

Можливості:

- Збільшення імпорту цибулин та насіння за рахунок розширення контактів з **постачальниками**.
- Популяризація нових видів квітів.
- Зростання **виробництва розсади** також сприятиме збільшенню імпорту насіння.
- Можливе створення **нових спільних підприємств** з вирощування розсади.

Ринок посадкового матеріалу: виробники та імпортери

Виробники розсади квітів: 4 виробника розсади квітів в Україні

- ✓ Високотехнологічні теплиці (підсвітка, клімат контроль, автоматичний полив)
- ✓ Складнощі з дотриманням технологій

Імпортери:

Посадковий матеріал: Украфлора, Камелія, Екзотік-Флора, Агромаркет, Флоріум, Лілі-Лайн, Інтерфлора, Яскрава.

Розсада багаторічних рослин: Флоріум та Сотка.

Розсадники – самостійний імпорт для забезпечення власного асортименту.

Замовлення на імпорт роблять за 3-4 місяці до покупки.

Дистрибуція:

Мережі будівельних гіпермаркетів Епіцентр та інші

Садові центри

↑ Інтернет

Каталоги поштою

Цибулини для продажу у **роздріб** – Яскрава та Украфлора.

Цибулини для **оптових покупців** – Яскрава та Плантаріум.

Haakman Flowerbulbs B.V.

AMSONIA

Найпопулярніші бренди

Останні тенденції:

- ✓ *Зростання імпорту розсади.*
- ✓ *Наявність **неякісних цибулин** на ринку, що пояснюється бажанням купити більш дешеву продукцію і нехтуванням перевірками якості.*

✓ Декоративні рослини

Обсяг ринку

'17 – 118 млн \$

'18 – **137** млн \$

40% ІМПОРТ

Оцінка в цілому.
В кожній категорії співвідношення відрізняється.

На ринку України присутні листяні та хвойні дерева, кущі, однорічні та багаторічні трави.

Найпопулярніші – хвойні (туї, ялівці).

Листяні дерева: клени, липи, горобини, берези. Вирощують в менших масштабах – тополі, дуби, в'язи, катальпи та інші рослини.

Кущі: біручина, спірея, барбарис, дерен.

Країни імпорту: Нідерланди, Данія, Польща, Бельгія, Німеччина, Італія, Франція.

Можливості: збільшення імпорту категорій рослин, які не вирощуються або вирощуються в недостатньому об'ємі, це частина листяних та хвойних.

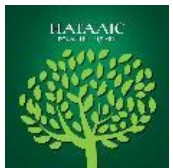
Ринок декоративних рослин: виробництво та імпорт

Українське виробництво:

80-90% кущів

90-100% садових троянд, багаторічних трав

40-60% хвойних та листяних дерев

Всього біля **150** розсадників, близько **15** – платники ПДВ.

Широкий асортимент: хвойні і листяні кущі та декоративні дерева.

«Сонцезвіт» – багаторічні трави.

«Декоплант» – садові троянди.

Імпортери: садові центри, розсадники та компанії з ландшафтної архітектури.

Експортери:

- Гарді та Наталіс – дерева та кущі до Грузії.
- Розсадник Агрофлора – хвойні до Узбекистану.
- Розсадник Корнеліс – прищепа для троянд та саджанці кущів у Європу.
- Розсадник Декоплант – 20% вирощених садових троянд у Європу.

Клієнти розсадників:

Садові центри

Будівельні торгові мережі, в яких є садові центри

Ландшафтні дизайнери

Державні та комунальні установи з озеленення міського простору.

Перспективи:

- ✓ Створення нових спільних розсадників
- ✓ Консультації для існуючих щодо **технологій вирощування**
- ✓ Постачання **саджанців на дорожцвання**, оренда техніки для розсадників

*В Україні немає офіційно прийнятих стандартів якості для декоративних рослин, вони знаходяться у стадії розробки. Наразі **ініціативу** щодо написання та затвердження **стандартів** в Україні взяла на себе Асоціація Рослинної Індустрії*

Найкращі практики:

- **Досвід стажування в нідерландських розсадниках** (технологіями вирощування).
- **Більшість дерев, кущів та багаторічних трав дорощують з саджанців, імпортованих з Нідерландів чи Бельгії.**

Особливості:

Усі стандартні операції з вирощування та формування рослин відповідно до провідних практик.

Наявність необхідної техніки (у Центральній та Східній Україні – автоматичні системи поливу, трактори, викопні машини), але в меншій мірі, якщо порівнювати з їхніми європейськими колегами.

Переважають **теплиці з плівки**, рідше наявні скляні сучасні теплиці.

Діюча заборона іноземцям та іноземним юридичним компаніям **набувати у власність землі сільськогосподарського призначення** є стримуючим фактором розвитку бізнесу

Можливості розвитку

Приклади співробітництва з Королівством Нідерланди

- Закупка **рослин для продажу**
- Закупка **посадкового матеріалу** для вирощування в Україні
- Отримання **консультацій** під час покупки посадкового матеріалу щодо вирощування
- Нідерландсько-українські **спільні підприємства**, зокрема розсадник Декоплант
- *Підприємства з іноземною формою власності*, власниками яких є громадяни Нідерландів, зокрема розсадник Корнеліс

Механізми налагодження взаємодії

Виставки

Інтернет

Відомі біржі

Контакти налагоджені під час навчання та життя українців в Нідерландах

Рекомендації тих, хто вже давно в цьому бізнесі

Найближча перспектива: встановлення **нових партнерських стосунків**.

Перспектива найближчих 2-3 років: **заходи спрямовані на розвиток культури споживання та розвиток інфраструктури та культури вирощування, реалізації та споживання декоративних рослин та зрізаних квітів** (навчання, R&D).

Перспектива 5 років: створення українсько-нідерландських **спільних підприємств для вирощування квітів чи декоративних рослин**. Перевагою України є достатньо родючі землі і достатньо дешева оренда землі.

Бар'єри:

- відсутність можливості взяти землю в оренду;
- високий рівень бюрократії;
- нерозвинена інфраструктура для вирощування та продажу продукції;
- складності експорту через складні процедури на митниці та дорогу логістику;
- високі ризики, зважаючи на незахищеність іноземних інвестицій.

Складнощі для учасників ринку

- ❑ Часті затримки на кордоні (короткий термін зберігання рослинної продукції).
- ❑ Корупція на митниці, яка викликана високими митними платами, можливими затримками.
- ❑ Недобросовісна конкуренція, наявність нелегального імпорту.
- ❑ Високі митні збори.

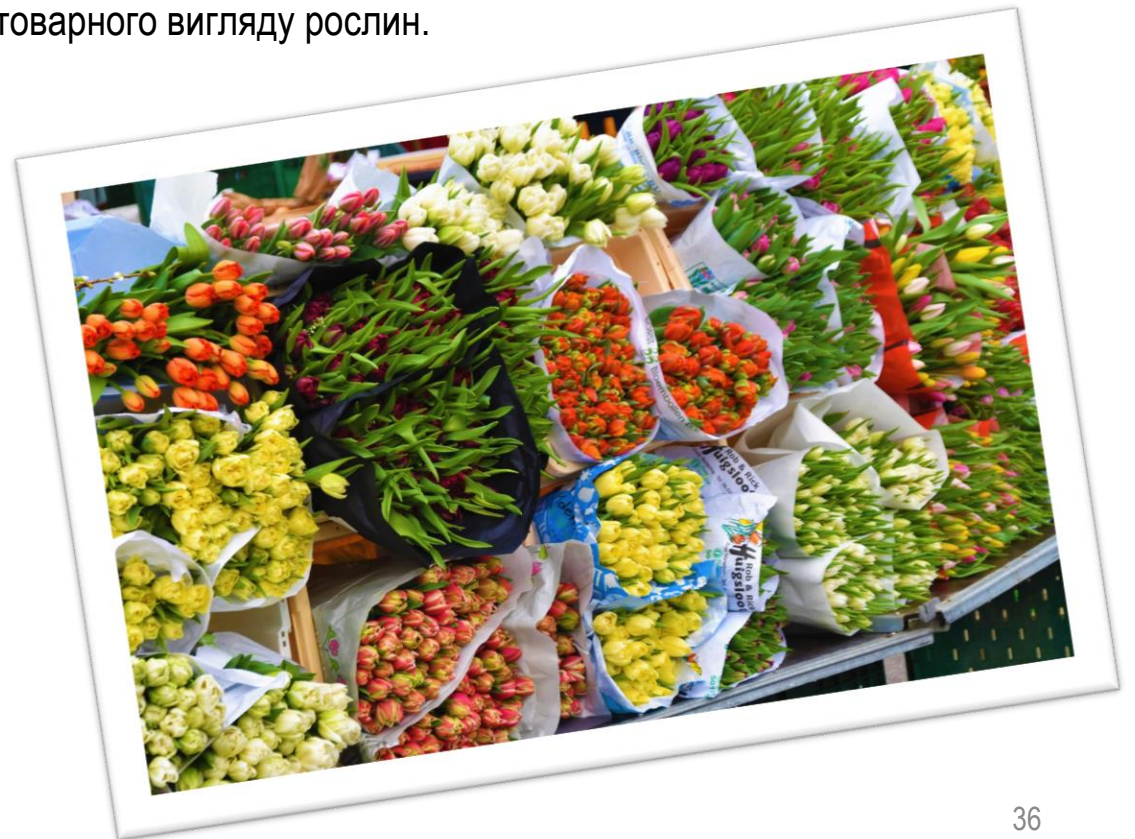

- ❖ Закон про землю: неможливість **покупки землі**, ризики інвестицій.
- ❖ **Дефіцит кваліфікованих кадрів.**
- ❖ **Нерозвиненість інфраструктури:** відсутність ремонту техніки, відсутність розвинутої дистрибуції добрив, пестицидів, інших товарів.
- ❖ **Відсутність кредитів для потреб виробників декоративних рослин та зрізаних квітів.**
- ❖ **Складні бюрократичні процедури**, потрібні для оформлення діяльності виробництва декоративних рослин.
- ❖ Низька купівельна спроможність населення.
- ❖ Відсутність **культури озеленення** та споживання зрізаних квітів.

Проблеми реалізації декоративних рослин та квітів

- ✓ **Хаотичність та несистемність** дистрибуції всіх категорії рослинної продукції.
- ✓ **Відсутні великі мережі** з продажу декоративних рослин та зрізаних квітів.
 - **Превалюють місця стихійної торгівлі та кіоски**
 - **Вдалий приклад:** садові центри мережі будівельних супермаркетів Епіцентр.
- ✓ Ускладнена система через **велику кількість проміжних ланок** між кінцевим покупцем та виробником – здорожчання товару.
- ✓ **Відсутність умов для зберігання і перевезення** рослин – втрата товарного вигляду рослин.
- ✓ **Складності з формуванням асортименту** – залишки.
- ✓ **Відсутність стандартів якості** для кожної категорії.

Контакты

Оксана Антонова

Виконавчий директор

e-mail: Oksana.Antonova@kleffmann.com

Катерина Мелашенко

Менеджер по роботі з ключовими клієнтами

e-mail: Kateryna.Melashchenko@kleffmann.com

Kleffmann Group Ukraine

Харківське шосе, 175,

БЦ Кристал, секція 3, офіс 20

02121, Київ, Україна

www.kleffmann.com

